

OWD - ORKNEYØYENE 2011

24.06.2011 - 04.07.2011

24.06.2011 - Dag 1 - Fredag

Oslo til Edinburgh

Turen til Skottland startet ifølge planen fra Svaneveien på Abildsø i stor drosje klokken kvart på fem fredag ettermiddag. På vei til Gardermoen ble Grouse og Max med fruer plukket opp, mens TripleX og madammen fra omegn måtte klare seg helt på egen hånd. Halvveis til flyplassen mente Max at drosjen måtte snu – han hadde glemt mobilen sin! Heldigvis viste det seg at det var falsk alarm, men siden samme mann har hatt lignende episoder på tidligere turer diskuterte vi seriøst om vi måtte tildele ham ny tittel.

Innsjekking på Gardermoen gikk greit og sikkerhetskontrollen like så, i alle fall for de fleste. Noen måtte lette på antrekket etter anvisning fra ivrig sikkerhetspersonell - alt til stor fornøyelse for oss andre som allerede hadde passert kontrollen.

Ingeborg og Gunnerside som begge hadde signert nye jobber samme dag hadde lovet fri flyt av champagne, men heldigvis for dem og lommeboka var sådant drikke ikke å oppdrive i flybaren. Forsyningsministeren derimot hadde som vanlig med seg en overraskelse i ryggsekken. Flotte, tykke gensere med logoen til *Oslo Whisky Detachment* ble utdelt og alle passet som hånd i hanske.

På flyet satt vi spredt for alle vinder, men stemningen var upåklagelig. Inntak av reisesykeletter og valium sammen med sterkere drikke gjorde underverker, og det som fantes av flyskrekk forsvant som dugg for solen og flyturen gikk som en drøm.

På flyplassen i Edinburgh var det bare å samle bagasjen og hive seg på Airlink-bussen som tok oss inn til *Waverley Station* og sentrum av Edinburgh på drøye 20 minutter. Derfra gikk vi i samlet tropp opp bakken til hotell *Ibis Edinburgh Centre* som lå sentralt plassert midt i "*The Royal Mile*".

OWD - ORKNEYØYENE 2011

24.06.2011 - 04.07.2011

Etter innsjekk var det tid for sen middag. Hotellets personale hadde bestilt plass til oss på en meget hyggelig italiensk restaurant, *Ciao Roma*, like borti gata for hotellet. Maten var utmerket og spesielt lammeskanken så ut til å falle i smak hos mange. Enda en hyggelig sak havnet på bordet – regningen. Ikke noe å si på den, det er billig, sunt og godt å spise i Skottland!

Det hadde vært en lang og begivenhetsrik dag og vi skulle stå opp med hanen dagen etter for å reise videre nordover, så det ble til at vi avsluttet og hoppet i loppekassa sånn rundt midnatt.

25.06.2011 - Dag 2 - Lørdag

Edinburgh til Kirkwall og Highland Park Distillery

Etter en god natts søvn på Ibis Edinburgh Centre, vanket det solid frokost på hotellet før vi kl 07.32 forlot hotellet for å ta flybussen Airlink til Edinburgh Airport. Etter litt shopping og whiskysmaking på flyplassen, ventet et tomotors propellfly (av typen SAAB 340 – svensk design?) på å frakte oss til Kirkwall, Orkney. Ingrid; som ikke er hemningsløst glad i å fly, kunne siden fortelle at propellfly, det var flyet sitt det – det er noe trygt og begripelig med fly som har propeller. Turen gikk altså over all forventning, og snart kunne vi skue ned på de mange vakre, grønne og flate øyene med skarpe klippekanter som utgjør Orknøyene.

I følge det flotte programmet som Jan hadde sydd sammen, skulle vi "Grab a sandwich from the airport cafe", så siden vi er opptatt av å følge instruksjonene, så gjorde vi nettopp det. Kafeen var ikke helt forberedt på våre instruksjoner, og hadde bare noen få sandwicher klare, men etter at vi hadde årsaket lang kø i kafeen i en halvtime forlot vi endelig flyplassen med lunsj til alle 12. Det skulle i hvert fall ikke stå på maten!

OWD - ORKNEYØYENE 2011

24.06.2011 - 04.07.2011

David Reid sto for transporten med minibuss til *Highland Park Distillery*. Han var en skikkelig gentleman, og med sin rutete hatt minnet han litt om en engelsk lord – vi var i trygge hender. David kunne fortelle at Orknøyene besto av hele 70 øyer, hvorav 12 av disse var bebodd av til sammen ca. 20.000 innbyggere.

På Highland Park fikk vi omvisning av Amanda. Highland Park var etablert i 1798 av Magnus Johnsen, byens slakter som for øvrig også livnærte seg som smugler. Amanda fortalte med åpenbar stolthet om fremstillingsprosessen, og om de strenge kravene de stilte til sine fat – det skulle ha vært sherry på fatene før de kunne brukes hos Highland Park. Tore fikk vist sine kunster som "barley-vender", og vi fikk lukte på sherryfat og se på store beholdere med sats som var under produksjon. Til slutt var det endelig whiskysmaking. For oss som ikke hadde vært på whiskysmaking før, fikk vi blant annet lære at små perler, "beads" på glasset betyr sterkere whisky enn om perlene er større. Det ble snust og smakt og diskutert om hvilken av whiskyene som var best; var det 12 åringen St. Magnus eller var det de eldre 18 og 25-åringene som var best? Meningene var delte, men det meste smakte visst mer enn godt nok, for der var ikke mange dråpene igjen i de mange glassene da vi forlot whiskysmakingsrommet.

Under whiskysmakingen var det høytidelig utnevning av Håkon som OWDs "Speaker" for hans betydelige taleregenskaper. Håkon fikk ordensbånd og ble overrakt en Highland Park 25. En tydelig rørt og glad Håkon ble for en gangs skyld nesten "speechless", men vi regner med at dette var en raskt overgående tilstand, og at Speakeren bare trengte å rense halsen sin (med en Highland Park 25?).

Etter Highland Park bar det endelig av gårde til neste overnattingssted – vi gledet oss til å installere oss, og vaske av oss litt reisestøv. På *Eastbank House B&B* ble vi møtt av en meget ivrig og imøtekomende eier; Malcolm, og hans kokk/reparatør/assistent; Stuart. Malcolm hadde kjøpt stedet i 2002 av de nasjonale helsemyndighetene for 30.000 pund. Etter omfattende rehabilitering over flere år var nå stedet verdt 290.000 pund! Malcolm var tilhenger av glade pasteller, og alle vegger i det 4 etasjers huset var malt i ulike pastellfarger – interessante og ulike kombinasjoner i alle rom. Interessant var også den betydelige parfymeduften i rommene i toppetasjen og den andre duften av typen avløp, som kom litt mer fram etter hvert. Etter at alle avløp var skylt med vann og rommene luftet godt ut, ble

OWD - ORKNEYØYENE 2011

24.06.2011 - 04.07.2011

situasjonen så meget bedre, men det tok en dag før vi klarte å se mer forsonende, og nesten med kjærlighet, på Malcolm og hans B&B.

Siden rommene ikke var et sted man ville være på mer enn nødvendig den første dagen, løp de fleste i reisefølget ned til en av byens pub'er; *Pub Bouthy* for å få seg en øl. Noen litt mer sporty (Helga og Valborg) valgte en lett joggetur før dusjfasilitetene på *Eastbank House* ble tatt i bruk, etter instruks fra eieren.

Middagen besto av nydelig Fish & Chips på *Harbour Frey*, og etter middagen, etter noe diskusjon om retning og sted, bar det tilbake til *Pub Bouthy* for mer drikke.

Det var relativt surt og kaldt denne lørdags ettermiddagen, og mange frøs litt underveis. I sentrum fikk vi se på fra det lokale sekkepipeorkesteret som hadde oppvisning om kvelden. De spilte flott og lenge i kortermede tynne skjorter og bare knær, tilsynelatende uten å affiseres av den kalde vinden – de hadde vel vært ute i vinden på Orkney før....

Etterpå bar det inn på *The Reel*, en lokal musikkpub der det en gang i uka ble avholdt en *Traditional Music Session*, der lokale musikere, mer eller mindre profesjonelle, sang og spilte på ulike instrumenter etter hvert som de kom til i løpet av kvelden. Fin atmosfære og god stemning på et hyggelig sted! En klønete men søt kelner serverte kaffe og øl så godt han kunne – det var ikke helt lett.

Til slutt vandret vi hjemover til sengene våre på *Eastbank House* – dagen hadde vært lang. Vi sov godt, svært godt – sengene var det jammen ingenting i veien med!

26.06.2011 - Dag 3 - Søndag

Kirkekaffe og guidet tur på West Mainland

Dagen startet som den ofte gjør på Orknøyene, overskyet litt regntungt vær, men med lite vind og tross alt litt varmere enn i går. "Fawlty Towers" kunne stille opp med en meget bra frokost, dog uten haggis.

Damene stilte til guttenes frustrasjon opp med egne T-shirts til frokost. Dette førte selvfølgelig til diskusjon om hvor? når? og hvorfor disse var blitt innkjøpt. (Til stor glede for damene som hadde oppnådd sitt mål.) Og dagen skulle fortsette til ære for damene.

OWD - ORKNEYØYENE 2011

24.06.2011 - 04.07.2011

For gutta er det blitt en "vane" å møte opp til kirkekaffe når de er på Skottlandsbesøk. Så også denne gang. Vi stilte derfor opp i Kirkwall East Church for "Early summer service" med påfølgende kirkekaffe i "The Hub". Vi fikk selvfølgelig mye oppmerksomhet når vi kom inn og nesten fordoblet antall gjester. Ble også ønsket spesielt velkommen i åpningstalen. Tema for sommerens gudstjenester var kvinner i bibelen. (Er sikker på at gutta hadde valgt denne kirken for å sette ære på oss damene). Alle sangene vi sang og tekstene som ble lest var skrevet av kvinner. Vi fikk se et rollespill om "Islams Røtter" av alle ting. Morsomt å se på, og ingen vanlig gudstjeneste for oss nordmenn i hvert fall. Men kirkekaffe og mingling med lokalbefolkningen ble det.

Deretter var det klart for guidet tur på West Mainland. Frida fra Stromness kom og hentet oss i bussen sin, og Fredrik (opprinnelig svensk, nå bosatt i Kirkwall) var dagens guide. Dessverre begynte det nå å regne og blåse litt mer, så det var godt å ha med seg regndress, skjerf og vanter.

Først kjørte vi forbi Scapa desstilleri som etter utallige forsøk dessverre var helt umulig å komme i kontakt med. Deretter kjørte vi forbi Scapa Flow, hvor deler av den tyske flåten ble senket i 1919 av tyskerne selv. Dette er nå et eldorado for dykkere fra hele verden selv om området kan være farlig å dykke i. I oktober 1939 ble også det britiske HMS "Royal Oak" senket her av en tysk u-båt. Frida påsto at hun hadde en del fra båten i sin kunstige hofte?

Så tok vi et lite stopp på det lille stedet Orphir der Orknøyingenes Saga senter ligger. Dette var et selvbetjent lite museum der vi fikk se en film om de norrøne jarlenes tid på øya. Vi så Earl's Bu, restene av en norrøn gård fra 1200-tallet, og hjemmet til flere av de gamle jarlene. Vi så også restene av Orphir Round Kirk fra slutten av 11. eller tidlig 12. århundre. De eneste restene av en sirkulær kirke i Skottland. Det antas at den kan ha blitt bygget av Earl Haakon.

Deretter dro vi videre til Skara Brae, som betyr skarvhøyden. Området blir også kalt Storbritannias Pompeii. Etter en liten lunsj i besøkssenteret fikk vi en omvisning av Fredrik på dette området, som er den best bevarte steinalderlandsbyen i Europa fra ca. 3000 f.Kr. Stedet ble oppdaget etter en kraftig storm i 1850. De ti forsenkede ettroms husene fremstår fullt møblerte med stoler, alkovesenger, innbygde skap og små toaletter med avløp – alt sammen utført i stein.

OWD - ORKNEYØYENE 2011

24.06.2011 - 04.07.2011

Vi var også en liten tur innom herregården Skail House (fra tidlig 17.århundre) som i sin tid tilhørte William Graham Watt, mannen som oppdaget Skara Brae i 1850. Her vises de opprinnelige møbler og husgeråd. En kuriositet i huset er et middagsservise fra Kaptein Cook's skip "Discovery". Nåværende eier major Malcolm Macrae åpnet huset som et museum i 1997 etter at det hadde stått ubebodd i seks år.

Etter en liten busstur var neste stopp ved Ring of Brodgar, et steinalder monument. Dette er en av de fineste steinsirkler i verden. Den ble bygget i en ekte sirkel, 104 meter bred. Opprinnelig inneholdt den 60 megalitter, nå er det 27 som står igjen mer eller mindre hele. Stedet er fra ca.2700 f.Kr. Man er usikker på hva stedet er blitt brukt til. Det kan ha vært en festplass eller det kan ha blitt brukt til astronomiske eller rituelle formål.

Bare noen meter unna Ring of Brodgar ligger Standing Stones of Stenness. Også dette var en ring med steiner og er datert fra ca. 3000 f.Kr. Dette er den eldste av steinringene. Opprinnelig var det 12 loddrette steiner her. Nå er det bare 4 bevarte steiner igjen, men de er til gjengjeld høyere enn de i Brodgar (ca. 5m høye). Man tror at dette har vært en festplass.

Siste stopp på den guidede turen var på Maeshowe. Dette regnes for å være Vest- Europas best bevarte steinaldergrav, oppført omkring 2700 f.Kr. Komplekset er 40 meter i diameter og 8 meter høyt. Her er de veldig nøye på at det skal være egne guider for å få lov og komme inn. Vår guide i dag het Moira. Komplekset antas å være oppført for Orknøyenes gamle regentfamilie. Det er ikke funnet noen rester av menneskekropper i gravkammeret, og som guiden sa: "Man kan aldri helt sikkert vite hva det har vært brukt til." Hvert år i forbindelse med vintersolverv skinner solen inn den lange gangen til gravkammeret. Der lyser den opp bakveggen til gravkammeret, noe som er veldig spesielt å se. Dette har blitt en stor begivenhet og kan følges på internett på www.maeshowe.co.uk. På midten av 1100-tallet skal norske vikinger ha plyndret gravkammeret for skattene det inneholdt, og forsynte veggene med datidens graffiti i form av runeinskripsjoner. Dette skal være den største samling av runer som er funnet på en og samme plass. Det inneholder bl.a. " Maeshowe dragon" – et kjent Orknøy ikon, og inskripsjonen "Ingaborg er den vakreste av kvinner!" På folkemunnet sies det imidlertid at inskripsjonene er av en mye mer obskøn art.

Nå var det slutt på dagens guidede tur og siste stopp for dagen var i Stromness til middag på Hamnavoe Restaurant. Siden restauranten ikke kunne ta imot oss før kl. 19.00 presis! var det tid for litt øl og vin på puben til Stromness Hotel. Som følge av dette ble stemningen på Hamnavoe ganske høy etter hvert og vi hadde noen problemer med å holde en lav profil og

OWD - ORKNEYØYENE 2011

24.06.2011 - 04.07.2011

ikke overta restauranten helt. Dagen ble avsluttet med at Frida kom og hentet oss i bussen sin og kjørte oss tilbake til Eastbank House.

Noen av oss syntes at dagen var for ung til å legge seg ennå, og ble derfor sittende ute med en whisky. Det gikk til og med så langt at vi begynte på Malcolms irske whiskey.

27.06.2011 - Dag 4 - Mandag

Sykkeltur på East Mainland og shopping i Kirkwall

Etter frokost, med nye forviklinger av Basuel - vår hotellvert, bega gutta seg i vei tvers gjennom Kirkwall til fots. Helga var i denne anledning en av gutta, en oppgave hun tok svært alvorlig og bestod med glans.

Det var bestilt hybridsykler til alle hos *Cykle Orkney*. Det er mulig at hybridsykler betyr noe annet på Orknøyene enn i Norge, men alle fikk hvert sitt pedaldrevne fremkomstmiddel til slutt. Gutta i butikken hadde riktignok et pussig forhold til setehøyder, noe som resulterte i at blant andre referenten nesten fikk knærne i haka hvis han var uoppmerksom et øyeblikk. Men avgårde bar det. Helga markerte styrke allerede i første motbakke og suste forbi alle, i hvert all i den nederste delen. Det tok ikke så lang tid før vi hadde vår første pause med en wee dram på parkeringsplassen utenfor Higland Park. Noen i følget gjorde unna noe unfinished business i destilleriets shop før vi salet opp på nytt og fortsatte ekspedisjonen sørover mot barrierene som Churchill fikk konstruert.

Turen gikk i landlige omgivelser og vi hadde en fantastisk utsikt blant annet til *Scapa-destillieret* hvor vi dessverre ikke fikk til et besøk. Langs veien beitet mange highland cattles, og vi fikk tatt noen fine bilder.

Første ordentlige pit stop var i *St. Mary's*. Der fikk alle en øl, mens vi så utover bukta der *HMS Royal Oak* ble senket av den tyske ubåten U-47 under kommandør Günther Prien 14. oktober 1939. Prien fikk heltestatus etter dette raidet. Det var litt uvirkelig å sitte å tenke på at ubåten hadde gått gjennom sundet i overflatestilling mens det var fest på stranda uten at den ble oppdaget. Området er ikke stort, og man kan godt forstå at dette ble pinlig for britene. I løpet av krigen bygde de altså fire barrierer slik at South Ronaldsay, Burray, Glimps Holm og Lamb Holm ble forbundet med Mainland. Arbeidet stod for det meste italienske krigsfanger for, og barrierene utgjorde en effektiv beskyttelse for den britiske flåten når de sto ferdige i september 1944.

Etter at ølen hadde gått inn (og ut igjen) fortsatte ferden ut på den første holmen, Lambs Holm. Målet her var "*The Italian Chapel*" som er den eneste gjenværende hele bygningen i en av de to krigsfangeleirene på disse øyene. Selve bygningen er en såkalt Nissen Hut, som er en halvsylindrisk, prefabrikert stålkonstruksjon som ble mye brukt av britene under annen verdenskrig. Inngangspartiet er imidlertid svært forseggjort, og sett forfra ser det ut som et lite landsens kapell. Innvendig er det noen fantastiske dekorasjoner hvor tredimensjonale motiver er malt på en slett vegg. Det er umulig å ikke bli lurt av disse illusjonene. Det var altså italienske krigsfanger, tatt til fange i Nord-Afrika som selv satte i stand dette. Den mest aktive av dem, Domenico Chiocetti fra Moena, ble til og med igjen etter at hans medfanger ble løslatt for å gjøre det hele ferdig. De lokale fikk generelt et godt forhold til italienerne, og Moena, Chiocettis hjemby, ble en slags vennskapsby for Orknøyene etter krigen.

OWD – ORKNEYØYENE 2011

24.06.2011 – 04.07.2011

Besøket på den vesle holmen Lambs Holm var ikke over med det. Like ved det italienske kapellet hadde Orkney Wine Company sitt utsalg. Nederlenderen som driver selskapet stod bak disken og tilbød raust det vi måtte begjære av produksjonen hans. Alle vinene var laget av mer eller mindre lokal frukt eller bær. Etter produsentens utsagn er fruktvin mye sunnere enn druevin. De fleste var dog enige om at dette nok ikke var de beste drikkevarene som produseres i øygruppen. Likevel forbarmet Helga seg over innehaveren og kjøpte en flaske med noe som nok kunne forveksles med noe drikkelig.

Så var det på tide å komme videre, og vi passerte raskt barriere 2 og 3 og kom oss ut til Burray. Der fant vi en liten kafé hvor vi bestilte hver vår suppe. På menyen stod linse/baconsuppe og blomkålsuppe. Begge suppene smakte utmerket og ga et kjærkomment energitilskudd, noe som var påkrevet, for nå stod hjemturen på programmet. Gregers, som brygget på en solid influensa, hadde kjempet seg heroisk fram så langt, men da kursen for returen skulle stikkes ut, valgte han å følge veien vi allerede hadde syklet, for den var kortest. Gunnerside og Grouse ble med, mens No 24, Triple X og Max ble med Helga en annen vei slik at det ble en rundtur ut av det.

Vel tilbake på Cykle Orkney ble syklene levert til bake sammen med restene av sykkellykta til Max. Den hadde eksplodert i det han brøt lydmuren i en av de mange nedoverbakkene. Når det gjaldt diskusjonen om hva som var den beste utforkjøringsteknikken, var det ingen tvil om ta det var han som hadde de tyngste argumentene.

Etterpå satte vi oss på "*The Reel*", en pub like ved St Magnuskatedralen hvor (resten av) jentene joinet oss etter hvert.

Imens ...

Damene som ikke ble med på sykkelturn tok det litt med ro etter frokosten før turen gikk ned til Kirkwall's handlegate. Først stopp ble et besøk til St. Magnus katedralen. Byggingen av katedralen startet i 1137 av Magnus's sin nevø Ragnvald. Katedralen er tilegnet Magnus jarl som delte jarledømmet på Orknøyene med sin fetter Håkon Paulson. Det var strid mellom fetterne og Magnus ble drept av Håkons kokk ved et fredsmøte på Egilsay i 1116. Magnus ble kanonisert i 1135 og både hans og Ragnvald's levningene ligger innmurt i korveggen. Katedralen er bygd med rød og gul sandstein fra Ørknøyene og er blanding av normanisk og tidlig gotisk stil.

Etter kirkebesøket gikk damene ut og inn av butikkene, koste seg med lunsj på Strand Tea Room og etter noen turer frem og tilbake ble det kjøpt flotte smykker hos Sheila Fleet, fit flop sko som gir flotte rumper, sconesoppskriftsbok til Jørn's kjøkkenbenk og lemsip for å kurere forkjølelse.

Valborg ble medisinerert med det samme og gikk hjem for å samle krefter til kvelden.

Resten av damene ble en stund til og møtte sykkelgutta som satt ute på *Reel* og tok seg en øl. Det fristet ikke å sitte ute så damene fant seg en kafé i stedet. Handledagen ble for noen avsluttet med nok et besøk hos Shiela Fleet.

Siste post på programmet var middag på *The Lynnfield Hotel*. Kvelden startete med fordrink i hotellets svært hyggelige lounge og fortsatte med velsmakende mat, 3 hvite og 3 røde vin,

OWD – ORKNEYØYENE 2011

24.06.2011 – 04.07.2011

whisky servert i assorterte glass, varmt vær og en strålende solnedgang. En liten, ny whiskyklubb ble også stiftet: 'Scapa 16 år', Hotellets hyggelige og kunnskapsrike vert Malcolm, sendte med oss hilsning til Murray, hotelleieren i Wick.

28.06.2011 - Dag 5 - Tirsdag

Kirkwall til Wick

Tirsdagen åpenbarte seg med en sol som strålte om kapp med Malcolm iført helt rene klær. Mannen lot seg villig fotografere, og la seg igjen i selen for å dandere en nydelig frokost, produsert av Stuart. Vi fikk da også alt vi kunne ønske oss – og mer til, og det hadde vel ikke vært helt det samme om Malcolm hadde husket alt første gangen. Litt frem og tilbake altså, men det mannen mangler i hukommelse tar han igjen i tilstedeværelse. Et minneverdig måltid, og jeg må jo innrømme at ikke alle mine minneverdige måltider har vært frokoster. Kategorien nådde nye høyder under dette hotelloppholdet.

OWD skulle i dag forlate Orkenøyene og Gregers og Valborg skulle reise hjem via London. Det var tid for avskjed og fotografering utenfor. Malcolm & Stuart – ja også Sam da – en noe tilårskommen, og neppe helt nybadet Border Collie som i likhet med OWD hadde tatt inn på Easbank House, stilte villig opp. Frieda dukket opp som avtalt og kjørte oss til Stromness, hvor hun vinket oss av sted på båten MV Hamnavoe til Scrabster – fastlands Skottland om man vil. Båten hadde høy standard, en fin bar og kort vei til dekk med nydelig utsikt. Vi passerte det velkjente og 137 meter høye landemerket Old Man of Hoy, og i dette været var hele turen som et prospektkort.

Det var først ved ankomst Scrabster vi fikk litt høy puls. Da det var 20 min til bussavreise fra sentrum i nabobyen Thurso, men ingen taxi ledig. No24 ringte og fikk omsider tak i biler. En gruppe på 10 går ikke helt uten videre inn i en velbrukt Vauxall. Vi måtte ha 3, og det holdt på håret. Siste taxi kom inn på bussholdeplassen 2 min før bussavgang, og vi kunne entre buss nr. 82, til Wick bus terminal St Fergus Road. Alt var igjen perfekt i rute uten "dødtid" av noe slag.

Kl. 14.15 sjekket vi inn på Mackays hotell, et nydelig lite hotell i sentrum av Wick, med standard av nye høyder for de reisene så langt. Hotellet ligger i verdens korteste gate; [Ebenezer Place](#). Gaten er 2,06 meter lang og navnet, ble vi forklart, kommer av at den siste steinen som "låser" en bue i stein – som eksempelvis en bro eller en hvelving, den kalles en ebenezar. Etter å ha anbrakt bagasje på rommene, gikk turen til Pultney Distillery hvor vi ble møtt av Distillery Manager Malcolm Waring. Malcom viste oss rundt og fortalte om gamle dager og ikke fullt så gamle dager. Det virker som om det maritime preget Old Pultny har ikke er tilfeldig. Sildefiske var en vesentlig del av næringen i området i tidligere tider. Man snakket om gull og sølv. Gullet var – selvsagt whisky og sølv var sild. Transport sjøveien var selvsagt, og synergieffekter er ikke noe nytt. Wiskeyfat inn og sild ut med samme båt var begynnelsen på et samarbeid som etter hvert gav Pultney Distillery den logoen de har i dag. Runden ble avsluttet med smaking av de vanligste kvalitetene. 21, og 17 åringen skilte seg klart ut. Det er jo vanlig at litt godt i glasset setter i gang praten, og denne

OWD – ORKNEYØYENE 2011

24.06.2011 – 04.07.2011

dagen var intet unntak. På dette tidspunktet hadde også damene opparbeidet seg både selvtillit og klare meninger om hvordan whisky skal smake. Ingen tilbakeholdenhet var å spore. Det ble spurt og ment, sammenliknet og konkludert og alle var enige om at det hadde vært en fin tur.

På hjemvei tok Grouse og Tripple X store avgjørelser, i tett konsultasjon med Helga på alternativ vei tilbake til hotellet, under stor skepsis fra forsamlingen. Vil i denne sammenhengen nevne at vi gikk en 25. minutters tur langs elven som skiller Pultney fra Wick (nord), og gikk oss rett på hotellet. Takket være særlig presise navigatører. En liten del av selskapet fant sågar frem til Crown Bar på torget i Wick, en pub som nok ville fått betegnelsen brun hjemme i Oslo. Det er vel unødvendig å si at det ble drukket et par pints i sola – de hadde nemlig uteservering – Været i Skottland imponerer!

Middagen ble inntatt i restauranten på Macays og her var det bare lovord å hente etterpå. Jentene forsvant relativt fort opp på de til en forandring rene rommene, og gutta fikk all verdens mulighet til å bli kjent med Murray Lamont, sjefen på hotellets prisbelønte whiskybar. Han stod i (og eide nok) baren og var et å oppkomme av kunnskap. Det ble snakket, smakt, delt, luktet og priset whisky langt ut på natten og det dukket opp nye bekjenskaper i glasset. Vil jo ikke påstå jeg husker alle, men både whisky fra Tomatin destilleriet og replikaen av den 100 år gamle whiskyen til den engelske polforskeren Ernest Henry Shackleton gjorde et meget godt inntrykk. [Whiskyen til Shackleton](#), som forøvrig var en Rare Old Highland Malt fra Mackinlay, ble funnet under hans forlatte hytte i Antarktis hvor den hadde ligget begravet i is i 100 år.

29.06.2011 - Dag 6 - Onsdag

Wick til Tain

Etter en utmerket tradisjonell frokost på hotellet, var vi klar for nok en reisedag. Forsyningsministeren som var bekymret både for væsketap og lavt blodsukker underveis fordelte ferdigpakkede rasjoner per familie og så var det bare å begi seg til nærmeste buss, helt i tråd med tidsplanen.

2 timer på buss fra Wick til Tain, forløp uten større hendelser. Litt diskusjon om påstigende var i drikkelig alder, dvs 16, 18 eller 21 åring, ellers gjorde TripleX fortvilte forsøk på å karre til seg et verv som bagasjeminister (eller helst Koffertminister), ved å organisere og fordele bagasje underveis, samtidig som han måtte holde på kjerringa og andre reisende.

Vel framme i Tain var det en tåredryppende avskjed, godt hjulpet av de gode viskiguder, med Gunnerside m/frue som fortsatte hjem.

Tårene stoppet da vi var vel installert på Mansfield House (som de selv hadde oppgradert til Mansfield Castle), og etter innsjekk var det tid for å utforske Tain.

Tradisjonell lunsj hos Sandra på *The Saint*, med opplyst datter som hevdet hun også hadde vært i Norge ifm fransk studier (ettersom Normandie var norsk for ca. 1000 år siden!!!)

OWD – ORKNEYØYENE 2011

24.06.2011 – 04.07.2011

Vedheng ble så sendt på shopping (Iflg ubekreftede rykter var det store innkjøp av fitflopp sko blant damene, eller retttere sagt blant en av dem som handlet for 4, da disse skaper grunnlag for sprettrumpe), etterfulgt av scones og te på Sunflower kafe med solsikkevoksdruk (og medbrakt sykepleier ble så engstelig for å måtte utføre Heimlichs manøver pga vesing fra nabobordet at hun nesten satte scones fast i egen hals, dette helt ubegrunnet da lyd hadde naturlige årsaker, og ble etterfulgt av latterkrampe fra tenåringsbordet ved siden av).

De resterende restene av klubben (nå kun 4) samlet seg på Star Inn, hvor de lokale spanderte lokalt ildevann og fortalte villig vekk fra metropolens Tains historie, mens Predicenten moret seg med å telle tenner, det ble færre og færre for hver gang.

Dagens høydepunkt var Tårnviski på Mansfield, før kveldens middag med god mat, men svært urutinert besetning, og til slutt Macallan 18 i baren.

30.06.2011 - Dag 7 - Torsdag

Glenmorangie destilleri og Tain til Inverness

Da Precidenten og hans kone våknet denne torsdag morgenen i tårnsuiten på Mansfield Castle Hotel, følte de det som de hadde våknet av et forferdelig mareritt. Selv om solen skinte, susvarten (svarttrosten) sang av full hals og Herr og Fru Forsyningsminister hadde sovet aldeles utmerket i sin silkemyke himmelseng, var stemningen noget trykket for å si det mildt. Årsaken til denne ukoselige morgenstemning var nemlig den at Ingeborg hadde tapt loddtrekningen kvelden før om hvem som skulle sove i tårnsuitens himmelseng. Merete og Grouse fikk tildelt det store soverommet med den gigantiske himmelsengen, mens taperne måtte tilbringe natten i to steinharde senger i et lite kott som lå rett ved siden av.

Urettferdigheten lenge leve!

Det viste seg at det fantes et spøkelse på slottet, Mrs. Fowler, som hadde vært eier av slottet tidlig på 1900 tallet. Hun var så snill at hun lot de fleste sove i fred og ro med unntak av Ingrid som ble litt plaget om natten. Ingrid sto derfor opp tidlig neste morgen, tok på seg ett av sine fire par nyinnkjøpte lilla sko og tok seg en joggetur med TripleX som bodyguard for sikkerhet skyld.

Til frokost syntes mange av oss at haggispuddingen var spesielt god. Det var absolutt ikke nødvendig å forsyne seg av vodkaen som stod oppstilt sammen med melk og juice for å klare å spise den. Det ble en hyggelig frokost i fantastisk flotte omgivelser, og betjeningen vartet oss opp på beste måte. Vi måtte si oss helt enig i eierens beskrivelse av sine ansatte: "They are young and not very professional, but they are friendly and smiling". Vi syntes også det var veldig hyggelig å få en hilsen fra Murray Lamont, barkeeperen vi hadde tilbrakt kvelden sammen med i baren på Mackay Hotel i Wick. Han og eier av Mansfield Castle, John Sinclair, var nemlig gode venner, og ryktet om vår ankomst hadde nådd Tain allerede dagen før.

Etter å ha pakket sysakene våre, sjekket vi ut hos Mr. Sinclair. Han fikk et norsk flagg i gave som han skulle henge opp på The Haakon Room, rommet som huset Kong Haakon da han og daværende Kronprins Olav var på besøk i juli 1941.

OWD – ORKNEYØYENE 2011

24.06.2011 – 04.07.2011

Vi plasserte bagasjen vår i en krok på slottet og la i vei til omvisning på Glenmorangie Distillery. Været var fint med skiftende skydekke. Turen til destilleriet tok omtrent en halv time ved bruk av apostlenes hester, men kunne nok ha gått raskere hadde det ikke vært for en trafikkulykke som nettopp hadde skjedd og som førte til at vi måtte ut å gå i bushen et stykke av veien.

Inngang til destilleriet var nydelig, en liten dam omkranset av trær, pene blomster i alle regnbuens farger og grønne plener. Vi så med en gang at dette var noe av det mest strøkne destilleriet vi hadde besøkt noen gang. Rent og pent alle plasser, ordentlig tilrettelagt for masse turister, noe det også var denne morgenen. Guiden vår, Catherine Thompson, var en søt og dyktig gammel dame som hadde jobbet der i ca. 25 år. Hun syntes nok mye fungerte bedre i gamle dager, og presiserte derfor mange ganger (med humor) at de nå var eid av franskmennene (Moët Hennessy) og at det ikke var hverken enkelt eller bra. Catherine kom med uttrykket “If you like whisky – drink less, but better”, men ikke alle i Oslo Whisky Detachment sluttet seg til dette. 6 wash stills og 6 spirit stills samt en mengde ulike forseggjorte ferdigprodukter førte til vårt eget uttrykk: “If you like whisky – drink more, but drink fair”.

Etter en fin omvisning og gode smaksprøver tuslet vi i samlet tropp tilbake fra destilleriet til sentrum av byen Tain. Vi bestemte oss for å si hei til gamle kjente og ta en kjapp øl på den lokale og slitne puben Star Inn. Deretter bar det avgårde for å spise lunch på det ærverdige Royal Hotel som ligger midt i hovedgata. Både mat og drikke, men kanskje spesielt Royal Burger, smakte utmerket. Stemningen var god helt til Presidenten skulle betale. Kredittgrensen på kortet var overskredet, men takket være Merete og hennes “grønne pung” slapp han å ta oppvasken.

Kjakan hadde opprettet kontakt med en av de ansatte på The Royal Hotel, og dermed fikk han lov til å gå ut på balkongen i andre etasje for å vinke til medlemmene i OWD. I juli 1941 sto Kong Haakon på samme plass og så den norske brigaden i Skottland marsjere opp hovedgaten.

Så ble det buss X25 fra Tain. På vei til høylandets hovedstad Inverness var vi innom småsteder som Kildary, Invergordon, Alness, og gjennom Tore på halvøya the Black Isles før vi endelig var framme. På veien kjørte vi forbi destillerier som Dalmore, Teaninich og White and Mackay som alle lå langs fjordarmen Cromarty Firth.

Fra busstasjonen i Inverness var det ikke mer enn et lite kvarter å gå til Strathness Guest House hvor vi skulle bo de kommende 3 netter. Eierne var et koselig ektepar som het Joan og Javed, og de hadde virkelig lagt sjelen sin i å pusse opp ei gammel rønne til et nydelig B&B. Best av alt – alle hadde fått rom med utsikt til elven Ness som stille kom flytende helt fra Loch Ness.

Gutta gikk seg en tur for å besøke en gammel kjenning på andre siden av elven, restauranten Abstract, hvor de fikk nyte deler av sin 11 år gamle Balblair utendørs før regnet satte inn for en kortere periode.

OWD - ORKNEYØYENE 2011

24.06.2011 - 04.07.2011

Middagen ble fortært på den italienske restauranten Riva Pizzeria på andre siden av elven for Inverness Castle. Helt greit, men ikke stort mer var karakteren på mat og atmosfære. Beliggenheten var det derimot ikke noe å si på, og det var naturlig at kveldsturen ble lagt nettopp til borgen i Inverness. Den nåværende bygningen ble oppført i 1836, men det har stått en borg her i hundrevis av år. Borgen ligger på toppen av en liten høyde og herfra er det nydelig utsikt over Inverness og elven Ness. At kveldssolen spredte gule og oransje stråler utover byen gjorde ikke kvelden mindre hyggelig.

Kvelden ble avsluttet på rommet til TripleX med diverse forfriskninger og fornøyer. Nattens øvrige aktiviteter var det nok bare sjøormen Nessie som fikk med seg.

01.07.2011 - Dag 8 - Fredag

Glen Ord destilleri, Beaully og Inverness

Vi starter som vanlig friskt ut med frokost på Strathness House, selv om flere og flere nå bestiller "porridge" i stedet for full Scottish breakfast.

Kl. 10.38 er det avgang med tog fra Inverness til Muir of Ord. Vi skal på vårt 4. (og forhåpentligvis siste) destilleribesøk på turen, denne gang til Glen Ord. Vår guide på Glen Ord i dag var Anne Sutherland. En velutdannet ung dame med god kjennskap til skotsk whisky produksjon. Dette var et destilleri med en omvisning som var meget godt tilrettelagt for oss besøkende.

Noen fakta fra besøket: Destilleriet har eget malteri, og malter også for 3 andre destillerier bl.a. for Tallisker. De har 3 wash stills og 3 spirit stills, og er med andre ord et ganske stort destilleri. Alle flasker fra Glen Ord er en blanding av 50/50 med whisky fra bourbon fat og sherry fat. På slutten av besøket fikk vi smake Singleton of Glen Ord som foruten på destilleriet bare kan kjøpes i Asia. For markedet i Europa produseres Singleton of Dufftown, mens det for markedet i Amerika produseres Singleton of Glendullan.

Etter en superrask avslutning på destilleriet og en rask sprintetappe (1000 m på ny pers. for undertegnede), satt vi atter en gang andpustne på toget. Vi gikk nå av i Beaully, som for øvrig betyr "The beautiful place". Dette blir for noen av oss en stor nedtur. På besøket i "House of Beaully" finner vi ut at det er slutt på "Afternoon tea", og utvalget av tekopper er nedslående. Men, det ble lunsj på Beaully coffe shop og deretter et raskt besøk i Beaully Priory. Klosteret ble anlagt i 1230 og tilhørte den Valliscauliske orden. Grunnleggeren er usikker, men det kan ha vært Aleksander II av Skottland. Nå er det bare ruinene av kirken som står igjen. Dessuten rekker damene innom alle klesbutikkene og gift shops i hele byen.

Vi reiser tilbake til Inverness med tog på 1. klasse. D.v.s. ekstra utstyr som lilla plissé gardiner og små lamper på bordene. Tilbake i Inverness deler vi oss til forskjellige aktiviteter. Noen tar en øl på pub'n, noen vil handle og andre tar cafe med servering av scones med syltetøy og krem.

OWD - ORKNEYØYENE 2011

24.06.2011 - 04.07.2011

Middag inntas på restaurant Little Italy. Foruten 3 røde og 3 hvite ble vi servert god italiensk mat i et typisk italiensk miljø. Lite sted med mye leven. Deretter gikk de gamle hjem for å legge seg d.v.s. referenten, mens de "unge og spreke" fortsatte med skotsk sang og musikk på Hootananny ut i de små timer.

02.07.2011 - Dag 9 - Lørdag

Inverness og middag på Craggan Mill Restaurant i Grantown-on-Spey

Etter en god frokost hos Javed og Joan på Strathness House ble dagen benyttet på forskjellig vis. Det store evenementet var ikke før om kvelden, og ventetiden ble brukt til shopping (de ivrigste måtte låses ut av Marks and Spencer etter stengt tid), hop on hop off, spasereturer, sjøormjakt mm, og tempoet var for de fleste skrudd helt ned.

Det var derfor store forventninger da maxitaxien dukket opp utenfor Strathness House for å ta oss med de 45 minuttene til Craggan Mill Restaurant. Sjåføren viste seg å være en meget hyggelig fyr, opprinnelig fra øya Harris i de Ytre Hebridene, midt i tweedens hovedsete. Han het Graham Macleod og kunne fortelle at hans favorittwhisky er Strathisla.

Det er ikke mange som setter seg i en drosje for å kjøre i 45 minutter langt ut på landsbygda når man bor i en by full av alle mulige restauranter, men vi hadde allerede i november året i forveien stiftet et meget hyggelig bekjentskap på Oslo Whiskyfestival. Der bød nemlig Graham Harvey og Sheila McConachie på en fantastisk stund med et helt måltid komponert av retter hvor whisky utgjorde en del av ingrediensene. Vi fikk selvsagt servert whisky som drikke til, den gangen var det Bowmore som stod på menyen. Noen av OWDs medlemmer kjøpte også kokeboka som de har skrevet, og flere av retten derfra er senere prøvet med stor suksess.

Vel framme i Grantown-on-Spey, hvor restauranten ligger, ble vi ønsket hjertelig velkommen av Graham. Han måtte imidlertid skuffe oss med at Sheila dessverre var blitt syk og ikke kunne møte oss. Det var ikke mye å gjøre med det, og vi satte oss i loungen for å få en foredrink fra Craggan Mill's rikholdige bar. Det kom både Ben Nevis og Scapa på bordet, og undertegnede tok selv en Strathisla til ære for Graham drosjesjåfør.

Så var det endelig klart for det som skulle bli nok et høydepunkt på vårt tokt i vesterled. Restauranten var ikke stor, kun noen få bord, og det var vel bare to selskap der i tillegg til oss, begge mindre enn vårt. Forretten kom på bordet og Graham stilte seg for enden og fortalte hva som befant seg på tallerkenene våre. Det var røkelaks i fire ulike varianter. Laksen var røkt i restaurantens egen røykeovn som stod ute i hagen. Som røykespon brukte han tønnestaver fra whiskyfat. De hadde han fått fra det berømte bøkkeriet i Craigellachie som ligger i nabolaget.

De fire variantene var en pepperfilet, en Royal Filet (enslags medaljong), Corronation mayonese curry (hakket røkelaks i en majonessaus) og til slutt røkelaks med dill (Grahams datter bor i Norge, og han vet det om nordmenn at de ikke klarer seg en dag uten dill). Til alt

OWD - ORKNEYØYENE 2011

24.06.2011 - 04.07.2011

dette måtte vi selvfølgelig ha en røykpreget whisky, og valget hadde falt på en Laphroaig 18 år. Bare å skrive om dette bringer fram vann i munnen (og øynene) igjen.

Så kom en liten mellomrett med mandler og marsipan ledsaget av en utsøkt 21-åring fra Glenfarclas. På dette tidspunktet var det ikke mange av oss som angret på den relativt lange kjøreturen. Dette var noe de ellers så utmerkede italienske, greske, indiske (og hvor de nå kommer fra alle sammen) restaurantene i Inverness var sjanseløse mot.

Da var turen kommet til måltidets store øyeblikk. Enter Aberdeen Angus! Den lokale slakterbutikken til Stuart Grant, som i tillegg til å forsyne Graham og Sheila med utsøkt oksekjøtt, er kjent for å levere skotsk kvalitetskjøtt til prestisjefylte restauranter over hele det forenede kongedømmet. Biffene, også de hadde fått en røykbehandling med røykespon fra whiskyfat, var feilfrie og vårt hjemlige NRF (norsk rødt fe) må nok finne seg i å havne bak de skotske oksene på rankingen. Sammen med kjøttet fikk vi en fantastisk erterpure og en madeirasaus som var forbedret med en 21 år gammel Glenfarchlas. I glassene ble det helt en Macallan 25, og det var ingen som klaget på den kombinasjonen heller.

Som et søtt decrescendo var turen kommet til desserten. Det var selveste forsidebildet fra kokeboka, en sjokolademousse, som ble satt fram. Det vil si det var havrekjeks istedenfor digestive kjeks i bunnen. I sjokoladekremen var det blant annet blandet inn en 15 år gammel Glen Moray. Til dette fikk vi rett og slett en Singleton fra Dufftown, ikke langt unna. Definitivt et egnet bruksområde for en ellers ofte undervurdert drikk.

All good things must come to an end. Måltidet var ugjenkallelig over, men vi drøydde oppholdet hoe Graham så lange vi kunne. Vi okkuperte på ny loungen og fikk fram nye godsaker på bordet. Blant høydepunktene kan nevnes Bladnoch 14, Auchentoshan threewood, Bowmore 21 portwood finish, Bowmore 18 og Glenlivet 12. Tilslutt var det ingen bønn. Graham måtte stenge, og vi måtte gå. En ny Graham stod klar med drosjen sin for å kjøre oss den lange turen tilbake til Inverness. Dette blir et restaurantbesøk som bli vanskelig å toppe.

03.07.2011 - Dag 10 -Søndag

Inverness til Edinburgh

Startet dagen med en, for gutta, meget forsiktig frokost, alle tydelig preget av mye mat sent dagen før.

En tretimers togreise gjennom fantastisk vær og landskap fra Inverness til Edinburgh fulgte, dessverre var ikke forsyningsminister helt på alerten, så en wee dram ble faktisk kun det!

Vel framme i Edinburgh sjekket vi inn på Radison Blu, et hotell lokalisert midt i smørøyet på "The Royal Mile".

En forsiktig Italiensk lunsj med tilnærmet heteslag fulgte før det ble spredte aktiviteter rundt om i byen. Noen shoppet og andre var rene turister, men uansett hvor og når var vi til enhver tid akkompagnert av sekkepipelyd av meget varierende kvalitet.

OWD - ORKNEYØYENE 2011

24.06.2011 - 04.07.2011

Tydelig matleie ble middagen hoppet over av noen, og dagen ble avsluttet med visitt til "The Last Drop" på Grassmarket, dette som research for kommende evenementer i 2013... Forholdsvis tidlig avslutning på dagen på rom 115, alderen ser ut til å tyngre....

04.07.2011 - Dag 11 -Mandag *Edinburgh til Oslo*

Det var virkelig sommer i luften da vi våknet den siste morgenen i Edinburgh på hotell Radisson Blu. Rommene våre var heldigvis blitt oppgradert til businessclass med aircondition, noe som virkelig trengtes etter en tilnærmet tropenatt. De av oss med teknisk innsikt hadde fått den til å virke, mens andre måtte ta en boks med Pringles til hjelp for å holde vinduet oppe i den hensikt å tilføre luft til rommet.

Noen inntok frokosten på Starbucks og andre liknende etableringer, mens andre var så heldig å få den servert på sengen. Etter utsjekk fra hotellet dro alle til byen for å bruke det siste som fantes av pund og shilling.

Til lunch møttes noen for å spise medbrakt i Princes Street Gardens sammen med en sliten President med urolig mage og hundrevis av gråblåhvite, men solhungrige skotter, alt akkompagnert av en sliten sekkepipe.

Sekkepipen som på starten av dagen hørtes så var, fin og lykkelig ut, begynte utover ettermiddagen mer og mer å likne på et dusin hannkatter som sloss vilt om en parringsklar hunnkatt. Hjemreisen samme ettermiddag virket atskillig mer forlokkende enn tidligere.

Etter at vi hadde hentet bagasjen vår på hotellet og Ingeborg nesten ble frakjørt fordi billettøren ikke klarte å multiplisere 3,50 £ med 8, tok vi farvel med Edinburgh badet i sommersonne fra andre etasje i flybussen.

Innsjekk på Edinburgh Airport gikk greit selv om de fleste hadde enda flere kilo i kofferten nå enn da vi ankom 10 dager tidligere. Sikkerhetskontrollen gikk som vanlig, dvs. noen av de kvinnelige deltakerne måtte gjennom den vanlige strippingen og befølingen før de ble klarert, men alt blir en vane og noe moro og fordeler skal de vel ha i yrket sitt disse sikkerhetsfolkene!

På taxfree butikken fant vi ut at enkelte av oss hadde betalt overpris på den whiskyen vi hadde tilegnet oss på noen av turens tidligere destilleribesøk. Flyturen gikk imidlertid greit, alle gikk på grønn sone og ingen ble tatt for å smugle hverken whisky eller andre ting. Gjensynsgleden var stor da vår kjente og kjære sjåfør fra Nedre Romerike Taxi sto og ventet for å kjøre oss hjem etter 11 innholdsrike og interessante dager i Skottland.